

Sport- en beweegakkoord Bergen

Juni 2020

Inhoud

1. Het sport- en beweegakkoord Bergen
2. Startfoto Bergen
3. Ambities
 - 3.1. Iedereen doet mee
 - 3.2. Samen versterken van de sport
 - 3.2. Gezond en wel
 - 3.4. Passende sport en beweegomgeving
4. Uitvoeringsafspraken
5. Communicatie
6. Financiën
7. Partners sport- en beweegakkoord Bergen

Auteur: Sportformateur Ingrid van Gelder
Winning Sport Management & Consultancy
E: ingrid@winningsport.nl

In opdracht van: Gemeente Bergen

1. Het sport- en beweegakkoord Bergen

Inleiding

In juni 2018 is het Landelijk Sportakkoord in samenwerking tussen Vereniging Sport en Gemeente, Ministerie van VWS en NOC*NSF en vele andere partijen tot stand gekomen. Vervolgens is gestart met de lokale implementatie om ook op lokaal niveau een integrale impuls te geven aan sport en bewegen. Dit lokaal sport- en beweegakkoord Bergen is het resultaat van een intensief proces van samenwerking tussen diverse partijen uit de gemeente Bergen. Niet alleen sportaanbieders, zorg, gemeente, onderwijs, maar ook actieve inwoners hebben meegedacht.

Met het sport- en beweegakkoord willen we bereiken dat iedereen in Bergen, écht iedereen, een leven lang plezier in sport en bewegen kan hebben. Nu en in de toekomst. Ongehinderd, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang. Als sporter, vrijwilliger of toeschouwer. En ieder op zijn of haar eigen niveau.

Commitment

Dit akkoord is in zeer korte tijd tot stand gekomen. We zijn zeer dankbaar dat vele partijen hebben meegedacht tijdens de diverse bijeenkomsten, maar ook schriftelijke en mondelinge input hebben geleverd. Ook hebben er vele één-op-één gesprekken en een aantal sessies met het kernteam plaatsgevonden. Alle in dit akkoord genoemde partijen geven aan dat zij zich achter de inhoud scharen en committeren aan de opgenomen acties. Het sport- en beweegakkoord zal feestelijk worden gelanceerd tijdens de Nationale Sportweek welke van 18 t/m 27 september 2020 plaatsvindt. Waar mogelijk zal daarvoor vast gestart worden met de uitvoering van het sport- en beweegakkoord.

Voor de leesbaarheid wordt in dit sport- en beweegakkoord vaak kortweg gesproken over sportakkoord of sport. Hiermee worden alle vormen van sport en bewegen bedoeld, bij een vereniging, een commerciële aanbieder, ongeorganiseerd of in informele groepen. Variërend van wandelen, lopen, denksporten, tot aan individuele en teamsporten. Ook aangepast sporten maakt hier integraal onderdeel van uit.

Dit sport- en beweegakkoord is geen eindpunt maar een begin. Dit sport- en beweegakkoord zien we als een eerste stap in een concrete inbedding van sport- en bewegen in Bergen. Een mooie impuls waarmee een aantal ambities op de rit gezet kan worden. Doorontwikkeling en uitbreiding is echter noodzakelijk om alle ambities de komende jaren te bereiken.

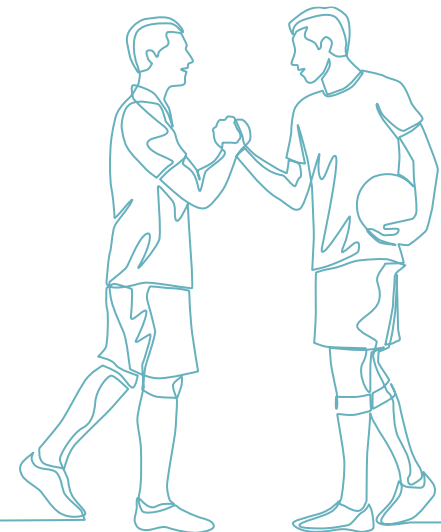
Samen een Team

Samen hebben we een viertal belangrijke thema's benoemd. Thema's en ambities waar we met elkaar de schouders onder gaan zetten. Hierover hebben we concrete afspraken met elkaar gemaakt. Wat we doen is niet allemaal nieuw, maar door de manier waarop we het uitvoeren krijgen sport en bewegen een enorme impuls in Bergen.

Open Karakter

Tot slot nodigen we ook andere partijen van harte uit om te participeren in de uitvoering van het sport- en beweegakkoord en samen invulling te geven aan de uitvoering. Heb je concrete ideeën voor een project of wil je een actieve bijdrage leveren? Laat het ons weten via e.kraakman@hollandsport.nl of e.devos@hollandsport.nl.

Samen brengen we Bergen in beweging!

2. Startfoto Bergen

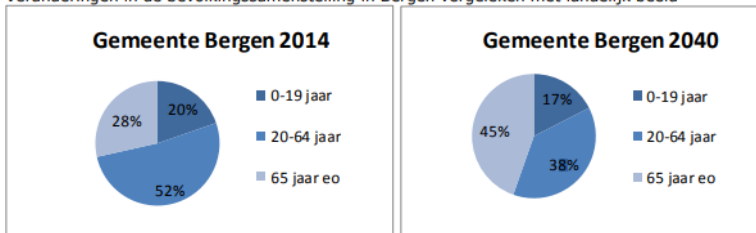
2.1. Huidige situatie Gemeente Bergen

Bergen is een gemeente in Noord-Holland met ongeveer 30.000 inwoners. Bergen bestaat uit 3 kernen, te weten Bergen, de Egmond en Schoorl. Op ambtelijk niveau wordt er binnen de Gemeente samengewerkt binnen de BUCH gemeenten, te weten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo. Als gevolg van een terugtrekkende overheid en andere politieke prioriteiten is er op gemeentelijk niveau de afgelopen jaren minder aandacht geweest voor sport. Grote wens van de betrokkenen bij dit sportakkoord is dat sport weer terugkomt op de politieke agenda en de aandacht krijgt die het verdient. Dit sport- en beweegakkoord is hierin een eerste stap.

De huidige samenleving is complex. Dit levert in de gemeente Bergen ook diverse dilemma's en uitdagingen op voor de toekomst.

Hieronder wordt een drietal uitdagingen geschetst die tijdens het proces van het Sportakkoord meerdere keren naar voren kwamen.

Figuur 2.6
Veranderingen in de bevolkingssamenstelling in Bergen vergeleken met landelijk beeld

Bron: Primos 2014 (Nederland Pearl) bewerking I&O research

A. Behoud vitale kernen en divers sportaanbod versus krimp en vergrijzing

Bergen is een krimpgemeente, waar in de toekomst verdere vergrijzing is te verwachten. Uitdaging is om het aanbod aan te passen aan de veranderende omgeving, en daarmee actieve vitale kernen te behouden. De afgelopen jaren is druk op het verenigingsleven ontstaan door terugloop van het aantal actieve leden. Ook sportaccommodaties staan onder druk en sommigen hebben moeite met het hoofd boven water houden. De vergrijzing biedt enerzijds een kans op het gebied van vrijwilligers, maar anderzijds zal het met de huidige trends in de toekomst lastig worden om jeugdteams te formeren bij verenigingen. De jeugd sport regelmatig in buurgemeenten.

Gelukkig is er ook goed nieuws na enkele recente tegenslagen. Zo zal het zwembad de Beek worden herbouwd en ook het clubhuis van sportvereniging Duinrand S. is weer in wederopbouw na de brand. Ook zijn al fusies tussen clubs ontstaan.

B. Realiseren open club in verbinding met maatschappij versus toenemende druk op verenigingen

De verenigingen worden uitgedaagd hun aanbod te vernieuwen, een rol te spelen in de maatschappij en verbinding te maken met andere partners, de zogenaamde "open club" gedachte. In de praktijk komt het werk bij een kleine groep vrijwilligers terecht, welke al moeite heeft de club in leven te houden. Het aantal leden en daarmee het aantal verenigingen neemt af.

Sport kan in Bergen nog meer als sociaal middel worden ingezet. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het bijdragen aan sociale contacten, tegengaan van eenzaamheid, maar ook met het oog op preventie en vitaal ouder worden. Voor maatschappelijke partners is het onduidelijk en onbekend wat sport als middel kan bieden, hier liggen kansen voor de toekomst.

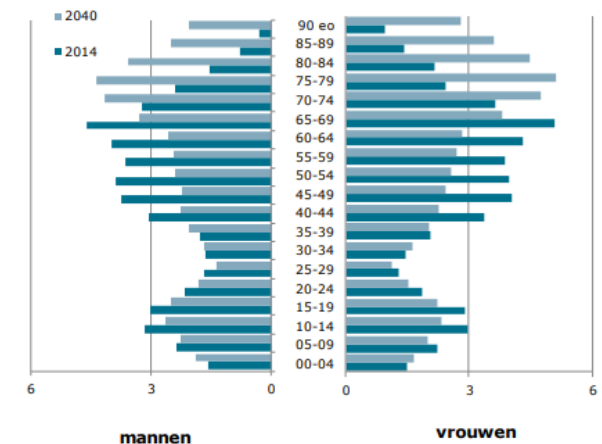
C. Buitensport en toerisme versus druk op openbare ruimte

In sommige delen van de gemeente ontstaat een grote druk op de openbare ruimte, denk aan parkeerproblematiek of de druk op de duinen/bossen met recreëren.

Bergen heeft op vele mensen uit de omgeving een aantrekkingskracht, het aantal toeristen is groot. Ook ontstaat er sportaanbod gericht op toeristen. Belangrijk om hierover met de diverse doelgroepen in gesprek te blijven en goede afspraken over te maken.

De buitenruimte is een kracht van Bergen waar alle inwoners trots op zijn en dat moet zo blijven!

Figuur 2.5
Veranderingen bevolkingssamenstelling gemeente Bergen naar leeftijd 2014-2040

Bron: CBS, Statline, bewerking I&O Research

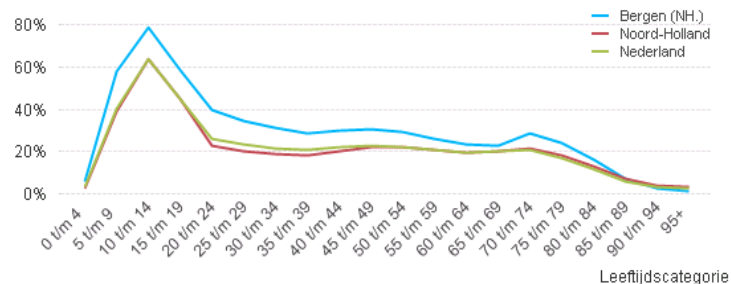
2.2. Sport en Bewegen in Bergen

De inwoners van Bergen zijn zeer actief. 32,1 % van de inwoners is lid van een sportvereniging. 39,9% van de mannen is lid van een vereniging en 24,1 procent van de vrouwen. Dat is ruim boven het landelijk gemiddelde van 25, 1%.

De populairste sporten bij een vereniging zijn voetbal, tennis en golf. Maar ook de denksport Bridge staat binnen de top 10 van meest beoefende sporten.

Een groot deel van de inwoners sport echter ongeorganiseerd. De omgeving van Bergen nodigt erg uit tot bewegen. Hardlopen en wandelen zijn populair. Ook fitness is bij vele inwoners favoriet.

Er zijn op dit moment 47 verenigingen en 20 commerciële sportaanbieders. Naast het verenigingsleven zijn ook meer informele loop- en wandelgroepen populair.

Bron: Cijfers NOC*NSF, KISS rapportage

Bewegen

57% van de inwoners van Bergen boven de 19 jaar voldoet aan de beweegerichtlijnen. En 47,9 % van deze volwassenen neemt de fiets voor afstanden korter dan 7,5km.

(Bron: volksgezondheidszorg.info/sport).

Bond	Bergen
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	7,4%
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	6,7%
Nederlandse Golf Federatie	4,7%
Sportvisserij Nederland	2,6%
Nederlandse Ski Vereniging	2,2%
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	1,9%
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	1,6%
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	1,6%
Nederlandse Bridge Bond	1,1%
Watersportverbond	0,9%

Bron: : Cijfers NOC*NSF, KISS rapportage

Trends

In Bergen is sprake van veel affiniteit met sport en bewegen. Hoewel er voldoende sport- en beweegaanbod lijkt te zijn, is er ook een aantal uitdagingen. Door de veranderende tijd en behoeften is de vraag of het huidige sport- en beweegaanbod nog aansluit bij de wensen en behoeften van de gebruikers en de veranderde omgeving. Zoals eerder genoemd is er sprake van vergrijzing, en dit zal in de toekomst alleen maar toenemen.

De vraag is of er voldoende aanbod en kader is om de senioren nu en in de toekomst fit en vitaal te houden.

Inwoners zien een verschraving van het aanbod ontstaan, waarin soms slechts sprake is van aanbod van een paar sporten in de buurt.

Zeer positief is het aantal jongeren tot 12 jaar dat beweegt. Dit is iets wat de gemeente kan koesteren.

Ongeorganiseerde sport in Bergen volwassenen boven 19 jaar:

Fitness: 18 %
 Hardlopen: 12 %
 Wandelen: 1 %
 Wielrennen: 1%

Bron: volksgezondheidszorg.info/sport

3. Ambities

Met het sport- en beweegakkoord willen we bereiken dat iedereen in Bergen, écht iedereen, een leven lang plezier in sport en bewegen kan hebben. Nu en in de toekomst. Ongehinderd, in een veilige en gezonde omgeving. Een leven lang. Als sporter, vrijwilliger of toeschouwer. En ieder op zijn of haar eigen niveau.

We activeren inwoners in Bergen en stimuleren om meer te sporten en bewegen. En dat doen we samen! Sport- en beweegaanbieders, onderwijs, zorg, welzijn, overheid en bedrijfsleven bundelen de krachten. Door een integrale aanpak verbinden we de kernen van Bergen. Hiermee ontwikkelen we vitale kernen, waardoor ook de leefbaarheid wordt vergroot.

We zorgen dat iedereen, van jong tot oud, mee kan doen. We nemen drempels weg en maken sport en bewegen zo vanzelfsprekend mogelijk. We haken aan bij bestaande initiatieven en zoeken naar mogelijkheden om nieuwe initiatieven te realiseren.

Ambities

De ambities zijn uitgewerkt in de volgende thema's:

1. Iedereen doet mee

2. Versterken van de Sport

3. Gezond en wel

4. Passende sport- en beweegomgeving

Per thema wordt doelstellingen en een aantal concrete acties en projecten geformuleerd waar in 2020 en 2021 aan gewerkt wordt. Per actie is benoemd welke partijen zich hebben gecommitteerd en wie daarvoor het eerste aanspreekpunt is. In de volgende paragrafen wordt een nadere uitleg gegeven over de projecten die zijn geformuleerd. Het Rijk heeft onlangs de looptijd van het Sportakkoord verlengd tot en met 2022. In de loop van 2021 zal het kernteam de projecten voor 2022 nader bepalen.

Samen werken we aan een Bergen waar iedereen gezond en sportief kan opgroeien, waar niemand aan de kant staat, waar we naar elkaar omkijken en waar sterke en vitale sport- en beweegaanbieders zorgen voor ontmoeting en ontspanning. En daar zijn we trots op! We gaan dan ook samen de schouders zetten onder de geformuleerde acties.

3.1. Iedereen doet mee

Het aantal inwoners dat sport en beweegt in Bergen is hoog. Het is echter nog niet vanzelfsprekend dat iedereen kan meedoen. Een aantal doelgroepen wordt moeilijk bereikt. Sporten moeten voor een ieder toegankelijk zijn. Met het sport- en beweegakkoord wordt een bijdrage geleverd aan inclusief sporten. Op lange termijn willen we dat iedereen mee moet kunnen doen aan sport en bewegen.

Wat willen we bereiken?

We willen voor een aantal specifieke doelgroepen de drempel om te sporten verlagen. We gaan hierbij niet voor eenmalige activiteiten, maar willen op basis van integrale samenwerking structurele acties in gang zetten.

Hierbij is gekozen voor de doelgroepen:

- Minima/ net boven minima
- Senioren 50-90 - In 2030 sport meer dan 50% van de senioren 50+ in Bergen
- Kwetsbare ouderen
- Personen in sociaal isolement / eenzaamheid

Hoe gaan we dat doen?

- Vergroten aanbod en gekwalificeerd kader voor (kwetsbare) ouderen (50-90 jaar)
- Aangaan structurele samenwerkingen met externe partijen om specifieke doelgroepen te bereiken
- Inzetten op verbeteren communicatie (beter bekend maken)

Zie tabel voor concrete acties en projecten.

Wat	Hoe	Trekker	Partners
Recente ontwikkeling			
Minima - Kinderen minima 0-4 jaar	Lidmaatschap vergoeden van kinderen in minima sport en cultuur 0-4 jaar. Deze leeftijd categorie toegevoegd aan bestande dienstverlening 5-18 jaar.	Jeugdfonds Sport & Cultuur Noord-Holland	Sportaanbieders, intermediairs, gemeente
Minima - Volwassenen	Verkennen mogelijkheden voor het starten met het volwassenenfonds Sport & Cultuur (https://www.volwassenenfonds.nl/). Dit fonds vergoed lidmaatschap sport/cultuur vereniging van volwassenen in armoede.	Volwassenenfonds Sport & Cultuur Noord-Holland	Sportaanbieders, intermediairs, gemeente
Projecten:	Projecten:		
Minima/midden groep	<u>Doel:</u> Laagdrempelig beweegaanbod (gym) voor de doelgroep minima/middengroep creëren <u>Eerste stap:</u> Ontwikkelen beweegaanbod & PR	Buurtsportcoach Bergen	PCC Bergen, BodyVit Studio, Gemeente Bergen, minima doelgroep, betrokken inwoners
Senioren in beweging	<u>Doel:</u> senioren/ouderen kennis laten maken met mogelijk beweegaanbod om uiteindelijk door te stromen naar het lokale beweegaanbod <u>Eerste stap:</u> Uitbreiden huidig aanbod in tijden van corona. Aanbieden bij de ouderen "thuis" in buurt, mogelijk om op balkon of in tuin mee te bewegen.	Buurtsportcoaches Holland Sport	Stichting Welzijn Bergen/Sociaal Team/ Buurtsportcoaches/Beweegaanbieders.
Kwetsbare ouderen	<u>Doel:</u> Eenzame en kwetsbare ouderen (+/- vanaf 70+) door middel van bewegen in sociale setting uit dreigend isolement halen <u>Eerste stap:</u> Bijeenkomst & scholing mantelzorgers op basis van behoeften	Sport-Z	Mantelzorgers Welzijn Bergen ouderen Sociale wijkteams Steunpunt eenzaamheid Zorgaanbieders binnen de gemeente Bergen
Communicatieplan	<u>Doel:</u> Beter onder de aandacht brengen huidig aanbod aandachtspunt. Door opstellen communicatieplan & tools (online en fysieke communicatie) en website lanceren. Waar mogelijk BUCH breed. <u>Eerste stap:</u> Aanstellen stagiair communicatie bij Holland Sport	Buurtsportcoaches	Gemeente

3.2. Versterken van de Sport

Samen willen we (blijven)inzetten op een kwalitatief hoogwaardig en gevarieerd aanbod van sport en bewegen in de kernen. We zetten actief in op versterken van de verenigingen en gaan de verenigingen hierbij ondersteunen. Zowel op organisatorisch, technisch als communicatief gebied. Dit leidt tot florerende verenigingen voor jong en oud en ertussen, betrokkenheid van leden. Breed sportaanbod, zowel recreatief als prestatiegericht waar van toepassing. Open clubs.

Wat willen we bereiken?

- Sport en beweegaanbieders zijn vitaal en toekomstbestendig met voldoende vrijwilligers
- Sport en beweegaanbieders ontwikkelen waar nodig nieuw sportaanbod, aansluitend bij de huidige trends en ontwikkelingen en veranderende omgeving en behoeften in Bergen
- Behoud veilig en gezond sportklimaat en positieve sportcultuur

Hoe gaan we dat doen?

- Scholing en kennisdeling
- Concrete ondersteuning voor doorontwikkeling naar vereniging van de toekomst
- Per direct support bij vrijwilligersbeleid
- Inzet op samenwerking (per sporttak of multi-sport) op basis van behoeften
- Samenwerking tussen sportaanbieders (verenigingen, commerciële aanbieders, informele groepen)
- Samenwerking sport en maatschappelijke partners.

Zie tabel voor concrete acties en projecten.

Wat	Hoe	Trekker	Partners
Impuls structureel versterken			
Meerjarig programma versterken verenigingen	<p><u>Doel:</u> Meerjarig ondersteuningsprogramma verenigingen</p> <p><u>Eerste stap:</u> Startbijeenkomst tijdens sportcafé om gezamenlijke en individuele behoeften te inventariseren (o.a. thema's, Veilig Sportklimaat, open club, leden werven, vernieuwen sportaanbod, kader senioren, kennisdeling, verdienmodellen)</p> <p><u>Bekostiging:</u> o.a. Rabobank Verenigingsondersteuning en Rabobank Club Support & inzet services lokaal sport akkoord</p>	Buurtsport-coaches	Sportraad, sportaanbieders, adviseur lokale sport, Rabobank.
Positionering Sportraad	<p><u>BUCH BREDE INZET:</u></p> <p><u>Doel:</u> Herdefiniëring rol Sportraad met behulp van procesbegeleider. Ook samenstelling sportraad (vertegenwoordiging Egmond) en eenduidigheid Castricum en Heiloo aandachtspunt.</p> <p><u>Eerste stap:</u> Inzet BUCH brede procesbegeleiding via adviseur lokale sport</p>	Sportraad – In samenwerking met sportraden Castricum & Heiloo	Procesbegeleider, adviseur lokale sport
Project			
Ontwikkelen aanbod senioren met/ bij verenigingen	<p><u>Doel:</u> vergroten aanbod senioren sport voor verenigingen</p> <p><u>Eerste stap:</u> workshop (inzet services adviseur lokale sport) voor geïnteresseerde verenigingen een traject op maat voor ontwikkelen aanbod/scholen kader, pilot, promotie. (start niet voor 2021)</p>	Buurtsportcoaches	Buurtsportcoaches, Holland Sport, Ouderenfonds, verenigingen
Inzet services Lokaal Sport Akkoord			
Vrijwilligersmanagement	<p><u>Doel:</u> Verbeteren vrijwilligersmanagement op clubs. Van werving, behoud tot waarderen en coördineren. Mede door langdurige samenwerking netwerk van partners. (re-integratie, vluchtelingen, vrijwilligerscentrale)</p> <p><u>Eerste stap:</u> inzet services lokaal sportakkoord via adviseur lokale sport</p>	Buurtsportcoaches	Gemeente, verenigingen, vrijwilligerscentrale, welzijn, adviseur lokale sport.
Omnivereniging Duinrand S.	<p><u>Doel:</u> Inzet procesbegeleiding om Duinrand S. te ontwikkelen naar een omnivereniging</p> <p><u>Eerste stap:</u> Inzet procesbegeleiding via adviseur lokale sport</p>	Duinrand S.	Duinrand S en samenwerkende verenigingen, adviseur lokale sport, buurtsportcoaches

3.3. Gezond en Wel

De inwoners van Bergen willen allen op gezonde manier oud worden. Sport en bewegen, maar ook een gezonde leefstijl en voeding dragen er aan bij dat de inwoners tot op hoge leeftijd vitaal blijven en zelfstandig kunnen blijven wonen. Op dit moment is nog geen sprake van chronisch overgewicht bij de jeugd, een ontwikkeling die in andere delen van het land wel al duidelijk zichtbaar is. Wel ontstaat in een aantal kernen problematiek met drank & drugs.

We gaan hierbij uit van het principe jong geleerd is oud gedaan. Er wordt dan ook preventief ingezet op een gezonde leefstijl van jongs af aan.

Wat willen we bereiken?

- In 2030 streven we naar een Blue Zone Bergen - De inwoners van Bergen worden op een gezonde en vitale manier oud.
- Ontwikkelen van een gezonde leefstijl bij de jeugd van jongs- af aan.
- Behouden van de sport- en beweegcultuur in Bergen

Hoe gaan we dat doen?

- Sport en bewegen op scholen door middel van een vakleerkracht voor jong en oud
- Stimuleren gezonde leefstijl door aanpassing in omgeving (gezonde en rookvrije school/kinderopvang/sportkantine)
- Specifieke aandacht voor probleemgroep – 12-18 jaar, waarbij gekeken wordt naar elementen uit het IJlands preventiemodel
- Realiseren innovatie structurele samenwerking tussen sport en zorg. Samenwerking zorgverzekeringen.
- Thuiszorg – beweegkwartiertje

Zie tabel voor concrete acties en projecten.

Wat	Hoe	Trekker	Partners
Impuls structureel versterken			
Gezonde leefstijl	<p><u>Doel:</u> Sportaanbieders zetten zich actief in voor een gezonde leefstijl (bijv. rookverbod, alcoholvermindering, gezonde sportkantine) Nix 18, cursus verantwoord schenken, campagne verminderen alcoholgebruik.</p> <p><u>Eerste stap:</u> GGD/ 'In Control of Alcohol&Drugs' geeft tijdens een bijeenkomst voor sportverenigingen informatie over gezonde leefstijl en mogelijkheden voor clubs. Op de interventiekaart van 'In Control' staan verschillende activiteiten voor verenigingen die in aanmerking kunnen komen voor financiële vergoeding door de gemeente.</p>	GGD/ "In control of Alcohol & Drugs "	Gemeente en sportaanbieders, Rookvrijegeneratie.nl en Team fit
IJlands model	<p><u>Doel:</u> Verkennen mogelijkheden IJlands preventiemodel.</p> <p><u>Eerste stap:</u> kennissessie met betrokken partijen organiseren.</p>	Welzijn Bergen	Gemeente Bergen
Project:			
Structurele samenwerking sport en zorg	<p><u>Doel:</u> Initiëren innovatieve samenwerking tussen sport- en zorgpartners Denk concreet aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • doorverwijzing en warme overdracht naar vereniging/buurtsportcoach • bewegen op recept • leefstijlinterventies • inzet basisverzekering en sport voor preventie <p><u>Eerste stap:</u> Projectplan opstellen n.a.v. bijeenkomst met partners in Schoorl om gezamenlijke concrete acties en behoeften te bepalen. Aanvullend op huidige aanbod.</p>	Leefstijl op maat	<p><u>Partners:</u> Gemeente, Buurtsportcoaches Welzijn Bergen</p> <p><u>Samen met:</u> Lokale sport-aanbieders Huisartsen / Fysio's Welzijn / Zorgverzekeraars VGZ/GGD.</p>
Sportieve en gezonde school	<p><u>Doel:</u> Ontwikkelen gezonde en sportieve scholen in alle kernen van Bergen</p> <p><u>Eerste stap:</u> Concept sportieve en gezonde school ontwikkelen en pilot uitvoeren op 2 scholen.</p> <p><u>Cofinanciering:</u> School ontvangt € 3000,- op basis van goedgekeurde aanvraag ondersteuningsaanbod Gezonde School via GGD ten behoeve van activiteiten of aanstellen van een Gezonde School coördinator en daarnaast 10 uur ondersteuning van een Gezonde School adviseur van de GGD.</p>	Vakleerkracht Holland Sport	<p><u>Partners:</u> GGD, Scholen de Branding & Teun de Jager Gebiedsregisseur gemeente Bergen Sportcenter Egmond</p> <p><u>Samen met:</u> Diëtiste en lokale aanbieders. Buurt-sportcoach Holland Sport</p>
Signaalkwartiertje thuiszorg	<p>BUCHBREED PROJECT: <u>Doel:</u> Bewegen als onderdeel van signaalkwartiertje Thuiszorg</p> <p><u>Eerste stap:</u> gemeente, buurtsportcoaches en thuiszorg stellen een stappenplan op.</p>	Buurtsportcoach Bergen	Buurtsportcoaches i.s.m. Thuiszorg, initiatief Buurt-sportcoach Castricum

3.4. Passende sport en beweegomgeving

Om iedere inwoner een leven lang de mogelijkheid te bieden om te kunnen sporten is een goede omgeving nodig. De buitenruimte in Bergen nodigt zeer uit tot sport en bewegen. Dit heeft een regionale aantrekkingskracht. Maar ook toeristen komen naar Bergen voor de stranden, bossen en duinen. Met deze ambitie willen we optimaal gebruik maken van deze openbare ruimte. Ook efficiënter gebruik van sportaccommodaties valt hieronder.

Wat willen we bereiken?

- De openbare ruimte nodigt uit tot bewegen en wordt door verschillende doelgroepen benut.
- Sportaccommodaties zijn toekomstbestendig en worden beter en voor meer doeleinden benut.

Hoe gaan we dat doen?

- Voor infrastructurele wijzigingen is een lange adem nodig. Dit vraagt bovendien vaak om grote investeringen en budgetten. Dit valt buiten de scope van dit Sportakkoord.
- We richten ons op impulsen en acties die op korte termijn resultaat op leveren.
- Daarnaast gaan we voor de lange termijn in gesprek met de gemeente om gezamenlijk een toekomstbeeld te realiseren.
- In kaart brengen huidige accommodaties en behoefte aan accommodaties richting 2040
- Sport en bewegen onderdeel van lange termijn omgevingsvisie Bergen 2040
- Bekend maken mogelijkheden verduurzaming
- Pilots beweegtuinen - en zwaairoutes op basis van behoeften bewoners

Zie tabel voor concrete acties en projecten.

Wat	Hoe	Trekker	Wie
Omgevingsvisie	In de omgevingsvisie gemeente 2040 wordt rekening gehouden met behoeften op gebied van gezondheid en sport- en bewegen in de buitenruimte.	Gemeente Bergen	Nader te bepalen
Verduurzaming	Gemeente adviseert bij verduurzaming sportkantines en kleedkamers: goede doorverwijzing naar Rijks subsidieregelingen, waarborgfonds sport, Groene club via website en overige communicatiekanalen. Dit maakt onderdeel uit van opdracht Klimaatakkoord (pagina 36/37) en de sectorale routekaart (start niet voor 2021)	Gemeente Bergen (ism buurtsportcoaches)	
Projecten			
Beweegroute Egmond Binnen	<u>Doel:</u> Alle leeftijden in beweging door tegels met oefeningen. Bewoners kiezen zelf route, kernen worden verbonden en link met horeca voor sociale component. <u>Eerste stap:</u> realisatie cofinanciering en bepalen route	Sociaal Team Egmond	Sociaal Team Egmond, Gebiedsregisseur, buurtsportcoach Egmond Holland Sport, gemeente Bergen (buitendienst onderhoud), vereniging Dorpsbelangen Egmond Binnen (werkgroep gestart)
Beweegtuin Schoorl/Aagtdorp	<u>Doel:</u> Realisatie beweegtuin Schoorl (Aagtdorp) voor jong en oud <u>Eerste stap:</u> realisatie cofinanciering en locatie	Wijkvereniging Aagtdorp	Sportraad, gebiedsregisseur, buurtsportcoach Schoorl/Bergen Holland Sport, gemeente Bergen
Zwaairoute Bergen	<u>Doel:</u> In alle kernen van Bergen, Heiloo en Castricum gaan de Welzijnsorganisaties samenwerken om per gemeente een 'Zwaairoute' te realiseren o.b.v. zwaaištenen <u>Eerste stap:</u> op basis van projectplan route bepalen met partners	Welzijn Bergen	Bovenlokaal BUCH door buurtsportcoaches en Welzijnsorganisaties. Welzijn Castricum initiatiefnemer.
Inzet Services Lokaal Sportakkoord			
Verkenning Pump-track Schoorl	<u>Doel:</u> Verkenning Pump-Track Duinrand S. <u>Eerste stap:</u> met behulp van procesbegeleider via adviseur lokale sport de behoefte en haalbaarheid in kaart brengen voor besluitvorming door gemeente.	Schoorl Community	Duinrand S., MTB Noordwest, Schoorl Community, Buurtsportcoach Schoorl/Bergen Holland Sport, procesbegeleider

4. Uitvoeringsafspraken

4.1. Organisatie

De ondertekening van dit Bergens sport- en beweegakkoord is het begin. Dit sportakkoord geeft een extra impuls aan sport en bewegen in Bergen. Daarbij wordt nauw samengewerkt met maatschappelijke partners. Met de betrokken partners gaan we per thema en speerpunt aan de slag om vervolg te geven aan de gemaakte afspraken. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk! Van belang is om de betrokkenheid en het eigenaarschap bij partners hoog te houden. Iedereen is zelf verantwoordelijk voor zijn of haar actie. We proberen dit echter zo goed mogelijk te stroomlijnen door aandacht te hebben voor de uitvoering van het sportakkoord.

Jaarlijks wordt minimaal één bijeenkomst gehouden die in het teken staat van het sportakkoord. Hierbij blikken we terug en kijken we vooruit. We bepalen gezamenlijk nieuwe focusgebieden en speerpunten. Regelmatig worden partners bijgepraat over relevante ontwikkelingen en resultaten van het sport- en beweegakkoord.

4.2. Kernteam

De coördinatie voor de uitvoering van het Bergens sportakkoord ligt bij het kernteam van Bergen en bij de gemeente. Het kernteam fungeert als stuurgroep. Dit gebeurt in gezamenlijkheid. Het kan gezien worden als een zelfsturend team dat in verbinding is met het werkveld. Daarbij zal de Sportraad de vergaderingen voorzitten.

De buurtsportcoaches hebben een centrale rol in de uitvoering en de verbinding met de diverse projectgroepen.

Het kernteam zal de benoemde thema's, speerpunten en acties overzien, coördineren en monitoren.

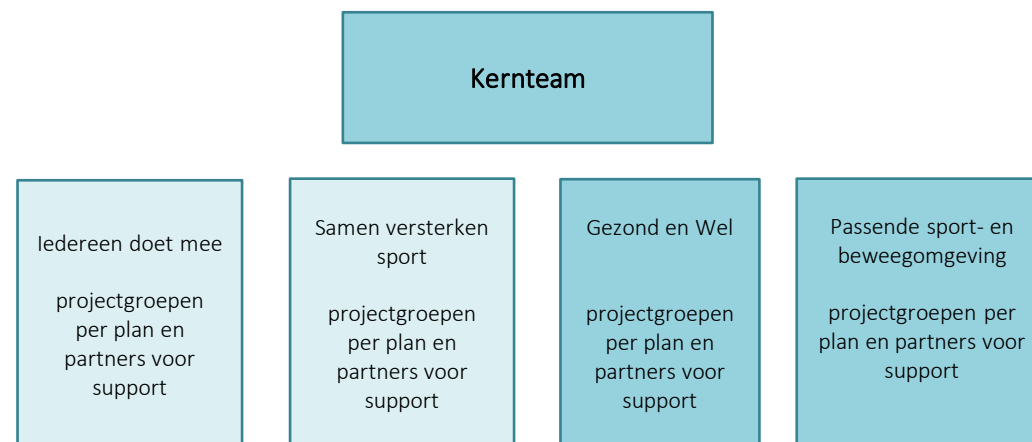
Het kernteam heeft een brede samenstelling van expertise-gebieden en relevante netwerken. Hierbij zijn aan de start vertegenwoordigd:

- Sportraad Bergen (voorzitter)
- Buurtsportcoach Holland Sport
- Welzijn Bergen
- Onderwijs
- Gemeente Bergen
- Ondernemers (wens)
- Zorg (wens)
- Agenda lid: Adviseur lokale sport

Waar mogelijk vullen we het kernteam in de toekomst aan, of wordt juist gekozen voor een kleinere groep. De gemeente blijft nauw betrokken en ook de wethouder sluit 1-2 keer per jaar aan.

Vanuit het kernteam wordt aansluiting gezocht bij bestaande overlegstructuren in welzijn, zorg, onderwijs, sociale domein. Op deze manier wordt de inhoud van het Sportakkoord continu onder de aandacht gebracht en de uitvoering geborgd.

De leden van het kernteam dragen zorg voor de verbinding naar hun achterban en hebben hierin een proactieve rol.

4.3. Buurtsportcoaches

De buurtsportcoaches in Bergen zijn de drijvende kracht. Dit betekent niet dat zij verantwoordelijk zijn voor alle acties en projecten, maar zij zorgen wel voor verbinding en samenhang. Ook volgen zij de overkoepelende ambities en zijn eerste aanspreekpunten voor overkoepelende partners.

Momenteel zijn twee buurtsportcoaches actief met ieder hun eigen focus gebieden. Beide buurtsportcoaches zullen 2 thema's overzien en de samenhang tussen de projecten in de ambities bewaken. Waar nodig leggen zij onderling verbinding.

4.4. Projectgroepen

De projectgroepen per actieplan zijn verantwoordelijk voor uitvoering van actiepunten binnen de thema's van het Sportakkoord. Voor iedere projectgroep is een trekker benoemd en de overige betrokkenen hebben zich bij aanvang gecommitteerd.

De trekker bepaalt hoe vaak de projectgroep jaarlijks bij elkaar komt. Dit hangt af van de duur en inhoud van het project. Ook bepaalt de trekker de samenstelling van de projectgroep en neemt dit op in het actieplan.

De actieplannen worden voor de start van het project ter besluitvorming voorgelegd aan het kernteam.

5. Communicatie

Om zoveel mogelijk inwoners, partners en verenigingen in Bergen in beweging te brengen is communicatie van groot belang. We willen de bekendheid, bereikbaarheid en zichtbaarheid van het Bergens sport- en beweegakkoord vergroten. Ook is al veel sport- en beweegaanbod, zowel formeel als informeel en voor verschillende doelgroepen. Dit gaan we nog beter bekend maken.

Dit doen we door het ontwikkelen van een communicatieplan en strategie. Op basis van een communicatieplan wordt een impuls gegeven aan zowel online- als fysieke communicatie. Online communicatie vindt plaats via <https://www.sportenbewegeninbergen.nl/>. Dit platform wordt komende periode nader aangevuld, ingevuld en vervolgens gelanceerd. Belangrijk onderdeel hiervan is storytelling door betrokkenen. Ook wordt regelmatig de effectiviteit van de communicatie geëvalueerd.

Doelgroepen

Met de doelgroepen wordt gekeken op welke wijze deze het beste kunnen worden bereikt. Jeugd via vloggers, of op de scholen. Kwetsbare ouderen via de maatschappelijke partners en in de supermarkt. Er worden efficiënte communicatietools ontwikkeld en ingezet.

Online- en fysiek

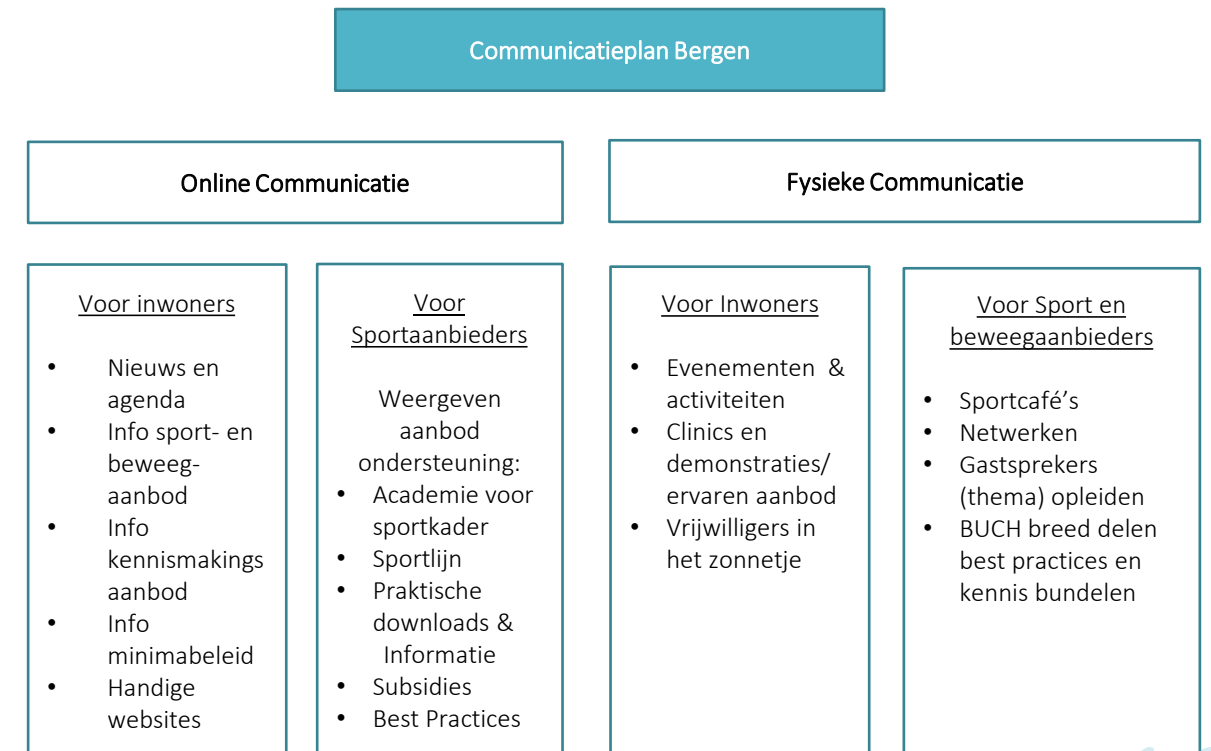
Er wordt gekeken naar een combinatie van online- en fysieke communicatie. Er kan ook een online trainingsaanbod worden gerealiseerd voor verenigingen. Waar mogelijk zal de BUCH brede samenwerking opgezocht worden met betrekking tot communicatie/campagnes om de effectiviteit te vergroten.

Het doel is een nog sterker en actief sportnetwerk te creëren waarin betrokkenen elkaar makkelijk kunnen vinden, en waarvan duidelijk is waarvoor men bij sport en bewegen in Bergen moet zijn. Duidelijk zichtbaar.

Extra capaciteit

Een HBO stagiair zal de buurtsportcoaches ondersteunen bij het opzetten van het communicatieplan en de strategie. Daarbij zal de stagiair nader onderzoek doen naar de beste wijze van bereiken van de verschillende doelgroepen. Dit om vraag en aanbod enerzijds nog beter op elkaar af te kunnen stemmen, en anderzijds om het huidige sport- en beweegaanbod beter onder de aandacht te brengen. Hieronder een voorbeeld van een mogelijke invulling van het communicatieplan. Dit is gebaseerd op ideeën die in de bijeenkomsten door betrokkenen zijn genoemd.

6. Financiën

Uitvoeringsbudget

Het Sportakkoord bestaat uit diverse actiepunten. Actiepunten die niet altijd (extra) dekking nodig hebben. Zo hebben de benoemde beleidsmatige ontwikkelingen geen aanvullend budget nodig vanuit het lokaal Sportakkoord. Hiervoor zijn vaak reed middelen gereserveerd door partners als de gemeente Bergen, de GGD, of het Jeugdfonds/Volwassenfonds. Desondanks zijn er middelen nodig om een echte impuls te kunnen geven aan het Sportakkoord. Deze middelen worden hieronder opgesomd.

De gemeente Bergen kan met het Sportakkoord in 2020 en 2021 uitvoeringsbudget van het Rijk ontvangen. Hiermee kunnen acties en speerpunten uit het Sportakkoord worden opgepakt. Het gaat om budget voor 2020/2021 van 40K euro. Dit budget wordt als totaal budget voor de periode juli 2020 tot 31 december 2021 ingezet. Ook voor 2022 wordt 20k uitvoeringsbudget door het Rijk beschikbaar gesteld. Dit budget zal eind 2021 worden verdeeld.

Daarnaast worden er vanuit het sportakkoord een aantal “services”, oftewel diensten beschikbaar gesteld. Voor de projecten welke een aanvraag hebben gedaan bij het sportakkoord zijn cofinanciering en samenwerking tussen partijen belangrijke voorwaarden voor definitieve toekenning.

Als verenigingen aanvullend in aanmerking willen komen voor de inzet van services kunnen zij dit bij de buurtsportcoaches aangeven.

Voorlopige verdeling uitvoeringsbudget per thema:

Ambitie	Indicatie
Iedereen doet mee	€ 13.500
Versterken Sport	€ 5.000
Gezond en Wel	€ 9.000
Passende Sport en Bewegingomgeving	€ 12.500
Totaal	€ 40.000

Indicatie bedragen in begroting

Voor alle projecten zijn achterliggende plannen beschikbaar. Over de uitvoering wordt gerapporteerd aan het kernteam. Voorwaarde voor de projecten zijn o.a. helder gedefinieerde resultaten, meerdere partners en cofinanciering. In deze paragraaf worden de indicaties voor de diverse projecten gegeven. De huidige onzekere tijd vraagt om flexibiliteit in de begroting en planning. Het kernteam is zich hier van bewust en houdt hierover contact met de trekkers van de projecten.

Definitieve toekenning en uitkering

Op basis van een ondertekend projectplan, met een gedekte begroting zal tot definitieve uitkering worden overgegaan. Bij de beoordeling van de projectplannen wordt gebruik gemaakt van door het kernteam vastgestelde richtlijnen. Deze zijn via het kernteam beschikbaar voor de trekkers van de projecten.

Het administratieve beheer van het uitvoeringsbudget van het lokaal sportakkoord zal door de gemeente Bergen worden opgepakt. Het kernteam is verantwoordelijk voor de besluitvorming rondom de toekenningen van het budget.

Zie tabel voor voorstel indicatie/ begroting verdeling op basis van ingediende actieplannen.

Ambitie iedereen doet mee	Locatie	Indicatie 2020/2021
1. Beweegaanbod minima	Bergen	€ 3.500
2. Senioren in Beweging	Alle kernen	€ 2.500
3. Kwetsbare ouderen	Alle kernen, start Schoorl	€ 4.500
4. Communicatie stagiair	Alle kernen	€ 3.000
Totaal		€ 13.500

Ambitie versterken van de sport	Locatie	Indicatie 2020/2021
5. Sportraad procesbegeleiding	Alle kernen	Inzet services
6. Vrijwilligersmanagement	Alle kernen	Inzet services
7. Omnivereniging Duinrand S.	Schoorl	Inzet services
8. Versterken aanbod senioren op verenigingen	Op basis van interesse verenigingen	€ 5.000
Totaal		€ 5.000

Ambitie gezond en wel	Locatie	Indicatie 2020/2021
9. Samenwerking Sport en Zorg	Start Schoorl	€ 1.500
10. Sportieve en gezonde school	Egmond aan Zee/Schoorl	€ 7.000
11. Signaalkwartiertje thuiszorg (BUCH breed)	Alle kernen	€ 500
Totaal		€ 9.000

Ambitie passende sport- en bewegomgeving	Locatie	Indicatie 2020/2021
12. Beweegroute Egmond Binnen	Egmond Binnen	€ 6.000
13. Beweegtuin Aagtdorp	Schoorl/Aagtdorp	€ 5.000
14. Zwaairoute Bergen (BUCH breed)	Alle kernen	€ 1..500
15. Verkenning Pump Track	Schoorl	Inzet services
Totaal		€ 12.500

Ruimte voor nieuwe ideeën

Voorgesteld wordt om jaarlijks op basis van de actuele stand van zaken accenten te bepalen, prioriteiten te stellen en in te spelen op relevante ontwikkelingen. Sommige projecten zijn bovendien mede-afhankelijk van de realisatie van co-funding. Dat is ook het moment om op basis van de bereikte resultaten het Sportakkoord te actualiseren en om keuzes in het uitvoeringsbudget te bepalen.

Ook blijft er ruimte voor nieuwe projectvoorstellen uit het veld. Ideeën voor projecten kunnen via de buurtsportcoaches e.kraakman@alkmaarsport.nl of e.devos@alkmaarsport.nl worden ingebracht.

Gezien de huidige onzekere tijd moeten de budgetindicaties met nadruk als een begroting gezien worden. Het kernteam kan op basis van actualiteiten de prioritering waar nodig aanscherpen en/of bijstellen.

Inzet lokale adviseur sport

Vanuit de 'sportlijn' van het Nationale Sportakkoord stelt de gezamenlijke sport (sportbonden, NL Actief en NOC*NSF) diverse trainingen en vormen van begeleiding ter beschikking aan het kader van lokale sportaanbieders. Met als doel om sterke sportaanbieders te krijgen en houden. Dit gebeurt in de vorm van een 'Adviseur Lokale Sport'.

Deze adviseur blijft beschikbaar gedurende de periode van uitvoering van het sportakkoord (t/m 2022). Lokaal kunnen services worden ingezet, bijvoorbeeld voor de uitvoering van opleidingen, workshops en proces- en trajectbegeleiding (zoals verduurzaming en gezonde kantine). Ook hiervoor kunnen ideeën via de buurtsportcoaches worden ingebracht. Laten we vooral zoveel mogelijk gebruik maken van dit mooie aanbod.

Subsidies

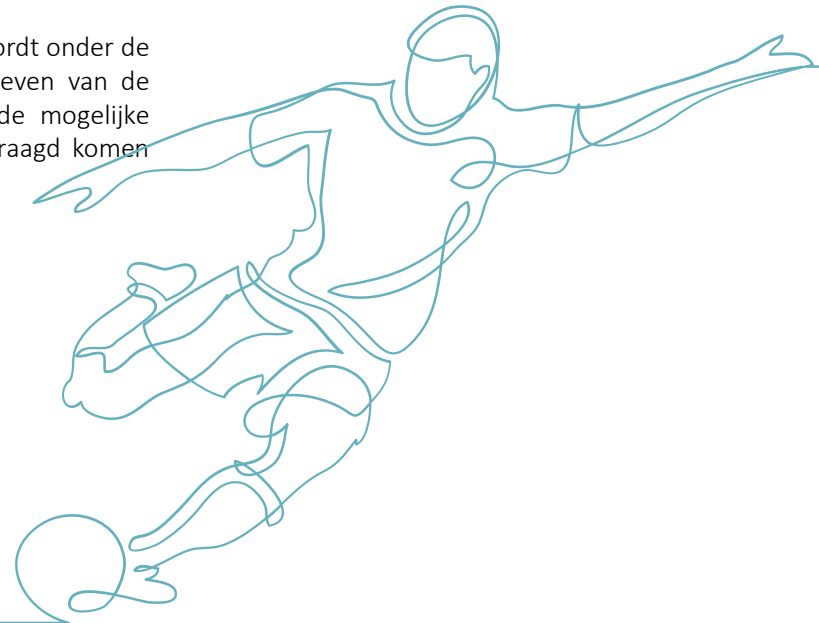
Op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau zijn soms nog subsidiemogelijkheden. Een voorbeeld hiervan is de landelijke BOSA subsidie: subsidie voor stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties (extra aandacht voor duurzaamheid).

Op de website www.sportenbewegeninbergen.nl wordt onder de kop verenigingsinformatie een totaaloverzicht gegeven van de landelijke en lokale subsidiemogelijkheden. Ook de mogelijke fondsen waarbij om een bijdrage kan worden gevraagd komen aan bod.

Cofinanciering

Voorwaarde voor de financiering van de projecten vanuit het sportakkoord zijn onder andere cofinanciering (financieel of in-kind) en partnerships. Uiteraard kunnen ook andere partners die zich verbinden aan het sportakkoord een (financiële) bijdrage leveren.

Naast middelen stellen sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke partners en de gemeente ook mensen en faciliteiten beschikbaar. De inzet in natura, voornamelijk van de vrijwilligers van onze sportverenigingen, heeft voor het mogelijk maken van acties en activiteiten soms nog een groter effect dan het inzetten van financiële middelen.

7. Partners- sport en beweegakkoord Bergen

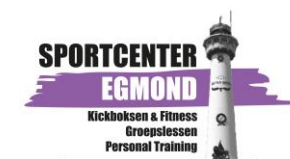
Nu het sport- en beweegakkoord Bergen is opgesteld, kan worden doorgestapt naar de uitvoering. Oftewel: We gaan aan de slag!

Samen zijn we sterk. Voor de uitvoering is dan ook een team nodig. We zijn blij dat er momenteel al 39 organisaties vanuit zowel sport, gemeente, buurtbewoners uit verschillende kernen, onderwijs, als gezondheid/welzijn zich aan het sport- en beweegakkoord hebben verbonden.

Alle organisaties die achter het sport- en beweegakkoord Bergen staan wordt gevraagd het akkoord te ondertekenen. Een organisatie die heeft getekend, werkt mee aan het realiseren van de ambities en is een ambassadeur van de inhoud. Ieder draagt bij en doet wat past, naar eigen kunnen.

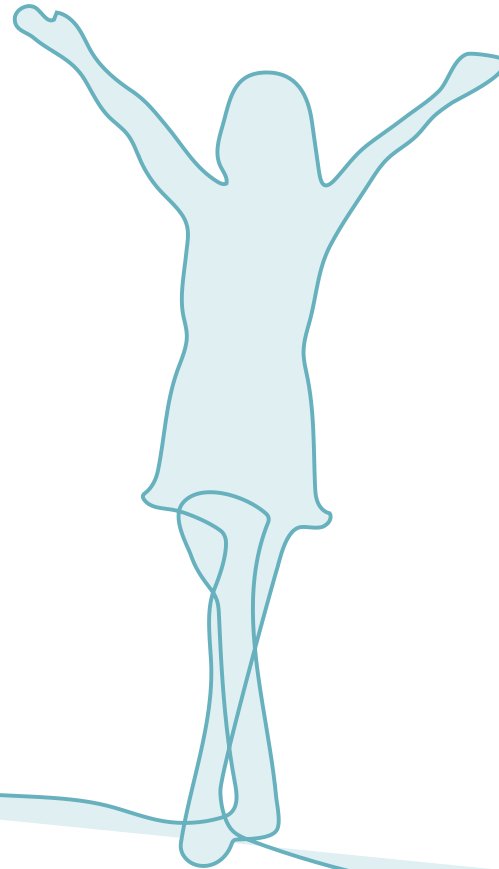
Zowel spelers als supporters zijn van harte welkom als ondertekenaars. Bovendien blijven ook organisaties die alsnog willen aansluiten in de fase van uitvoering ook nog van harte welkom.

Samen brengen we Bergen in beweging!

Op persoonlijke titel
Dennis Schuit
Vakleerkracht bewegingsonderwijs

Sport- en beweegakkoord Bergen

Juni 2020

Auteur: Sportformateur Ingrid van Gelder
Winning Sport Management & Consultancy
E: ingrid@winningsport.nl

In opdracht van: Gemeente Bergen. Copyright © Winning Sport Management & Consultancy

Kernteam: Sebastiaan Huys (Gemeente Bergen), Elles Kraakman & Eefke de Vos (Buurtsportcoaches Bergen Holland Sport), Marten Nijdam & Jan de Boer (Sportraad), Henk Borst (adviseur sportraad & VV Bergen), Nico Mudde (Welzijn Bergen), Mariëlle Schippers (Basisschool de Branding Egmond), Roel Boekel (Adviseur Lokale Sport)

Met dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van het sport- en beweegakkoord Bergen.